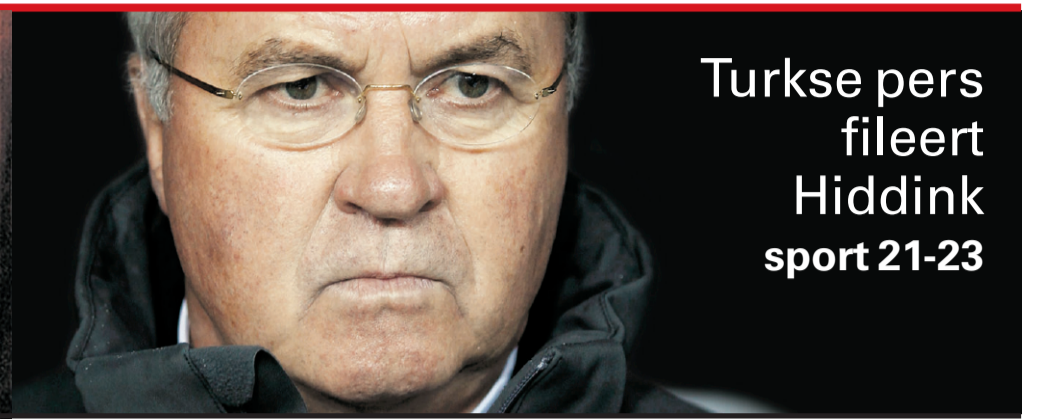

Bloemaert schittert in Centraal Museum cultuur 17

Turkse pers fileert Hiddink sport 21-23

Technocraten regeren nu Italië; onzekerheid in Europa houdt aan

De beoogde nieuwe Italiaanse premier Mario Monti probeert als opvolger van de afgetreden Silvio Berlusconi zo snel mogelijk zijn zakenkabinet te installeren. Vandaag kijkt Europa met spanning naar de reactie van de financiële markten.

Door onze correspondent **BAS MESTERS**

ROME. Mario Monti is gisteravond door president Giorgio Napolitano onder voorbehoud benoemd tot de nieuwe premier van Italië. Hij heeft beloofd „zo snel mogelijk” een nieuwe ministersploeg te presenteren, waarna hij definitief minister-president wordt van een zakenkabinet dat de hervormingen moet doorvoeren die Europa van Italië vraagt. „Een moeilijke uitdaging”, stelde Monti. „Maar ik stel me in dienst van het land dat zich kan redden.”

Monti volgt Silvio Berlusconi op die gisteravond in een videoboodschap aan het Italiaanse volk meldde dat hij is afgetreden uit „verantwoordelijkheidszin” en „om verder speculatieve aanvallen op Italië te voorkomen”. Hij weersprak dat het om zijn definitieve vertrek gaat: „Aan wie mijn zogenaamde afscheid van het toneel heeft gevierd, zeg ik dat ik vanaf morgen mijn inzet verdubbel om de fiscus, justitie en de instituties van Italië te hervormen.”

Mogelijk al morgen en woensdag zou een nieuwe regering-Monti om het vertrouwen kunnen vragen. Berlusconi's partij heeft aangekondigd Monti voorwaardelijke steun te verlenen, zolang hij zich beperkt tot het uitvoeren van de maatregelen die Berlusconi onlangs met Europa heeft afgesproken.

Zaterdag zei Berlusconi nog over een kabinet-Monti: „Ik trek de stekker er uit wanneer ik dat wil.” Ook de oppositiepartijen steunen Monti. De Lega Nord van Umberto Bossi zegt de maatregelen van geval tot geval te willen beoordelen: „We mengen ons niet in de rommel.” Berlusconi's ontslag werd zaterdagavond met gejuich en procecco ontvangen op pleinen in Rome, Milaan en Bologna. Een orkestje speelde het Halleluja

van Händel voor het presidentieel paleis dat Berlusconi om de menigte te ontwijken na zijn ontslag via de achterdeur verliet. Voor zijn huis kon de ex-premier een vernederende confrontatie met boze Italianen echter niet vermijden. Ze floten hem uit, gooiden munten naar zijn auto en riepen: „De cel in, nar.” Een episode die de gekrenkte ex-premier vandaag omschreef als „triest”.

Ondanks de opluchting over Berlusconi's vertrek was er geen sprake van een volksfeest. Daarvoor bestaat te veel bezorgdheid over de toekomst en de gevolgen van de hervormingsmaatregelen die dit weekend werden goedgekeurd door het parlement.

Met Mario Monti begint voor Italië een overgangperiode

De extra ingrepen die Monti al op voorspraak van Europa heeft aangekondigd kunnen tot sociale onrust leiden, zo wordt gevreesd. De Berlusconi-gezinde krant *Libero* waarschuwde gisterochtend haar lezers al voor Monti en de EU en kopte: ‘Op-letten voor je portemonnee’.

De situatie in Italië is enigszins vergelijkbaar met 1993. Ook toen besloot een president om na een steekpenningenschandaal, dat een hele politieke klasse wegvaagde, een zakenregering in te stellen. Daarna trad Berlusconi voor het eerst aan.

De ploeg die Monti zal voordragen zal naar verwachting voor een aanzienlijk deel bestaan uit hoogleraren van de Bocconi-universiteit in Milaan waar Monti rector is.

Voor Italië begint een overgangperiode; een weg naar rationalisatie

van het overheidsapparaat, liberalisering van de markt en modernisering van de arbeidsmarkt. „Het einde van de privileges”, zoals Monti aankondigde. „Een poging om de internationale geloofwaardigheid van instituties en investeerders terug te verdienen”, aldus Napolitano.

Veel Italianen kunnen het nog niet geloven. Berlusconi is vertrokken, nadat hij in totaal 3.336 dagen regeerde, maar het Berlusconiisme volgens hen niet. „Dat is bij ons allen naar binnen gesijpeld”, aldus Lorella Zanardo, de vrouw die de afgelopen jaren de strijd aanbond tegen de vernedering van de (ontblote) vrouw op tv. De Italiaanse zanger Giorgio Gaber zong al eerder: „Ik vrees niet de Berlusconi op zich, maar de Berlusconi in mij.” De verlossing van dit sjacherende, regels ontduikende en egocentrische Berlusconiisme, concludeerde *la Repubblica* gisteren, is „niet een kwestie van één normale dag, maar er zijn jaren van normale dagen nodig” om Italië te helen.

Het wordt wennen voor iedereen, afscheid nemen van de vorst die met volgwagens, sirene en bewakers door de stad raasde. „We verlangen naar saaiheid. We willen ons vervelen”, zei journalist Massimo Gramellini op tv. In plaats van telefoontaps met gesprekken van een premier die zich voorbereid op een volgende ‘bunga bunga’-orgie droomt hij „van een politiegagent die in slaap valt, terwijl hij Monti en Draghi (EC B-president) moet afluisteren”. Wat dat betreft lijkt hij bij Monti aan het goede adres: onderkoeld, precies, wars van decorum. Zondag ging hij met zijn vrouw naar de kerk en vroeg hij de cameravrouwen die hem volgden: „Dit gaat toch niet elke dag zo hè.”

Commentaar: pagina 2
In het nieuws: pagina 4-5

Italië: brengt regering-Monti rust op markten?

De rente op Italiaanse staatsleningen; dat was de afgelopen weken de thermometer voor de staat van het Zuid-Europese land. Vorige week was er even sprake van flinke koorts. De rente steeg naar een record van 7,5 procent.

En nu? Hebben beleggers vertrouwen in de nieuwe Italiaanse premier Mario Monti? Komt Monti met de juiste maatregelen om de fikse schuldenberg van het land – circa 1.900 miljard euro – aan te pakken en het vertrouwen in Italië te herstellen? Het hielp eind vorige week dat premier Berlusconi opstapte. De koersen op de Italiaanse beurs stegen. En de rente van Italiaans

schuldpapier daalde weer tot 6,42 procent. Maar volgens analisten kwam dat vooral doordat de Europese Centrale Bank (ECB) op grote schaal Italiaanse obligaties opkocht, waardoor de rente daalde. Vandaag volgt een nieuwe test voor Italië als het staatsobligaties met een looptijd van 5 jaar op de markt brengt. Tegen welke rente kan Italië onder de nieuwe premier Monti geld lenen? Hoe risicovol is beleggen in Italië? Op deze test zal de ECB geen directe invloed hebben. De centrale bank kan via tussenpersonen op de beurs schuldpapier opkopen, maar mag geen nieuwe staatsobligaties kopen.

België: wat als akkoord begroting uitblijft?

Zal het formateur Di Rupo lukken vandaag een begroting af te hebben voor 2012? België wacht angstig af. Hij moet met de aanstaande regeringspartijen tot overeenstemming komen om het tekort terug te dringen. België staat onder zware druk van de Europese Commissie. Die wil dat België uiterlijk half december een begroting aanneemt. Als Di Rupo er nog niet uitkomt, zal het parlement een spoedprocedure moeten bedenken. Na 520 dagen van onderhandelingen kun je niet zeggen dat België

haast maakt. Maar door de crisis in Italië en de dreiging in Frankrijk voelen politici zich nu hevig opgejaagd. Door de politieke instabiliteit zagen de financiële markten België lange tijd als kwetsbaar. Dat veranderde toen er in september een oplossing kwam voor het kiesdistrict Brussel-Halle-Vilvoorde, dat België al tientallen jaren verdeelt. De *spread*, het rentever-schil met een land als Duitsland, werd kleiner. Maar als een begroting uitblijft, zal het gedaan zijn met de rust.

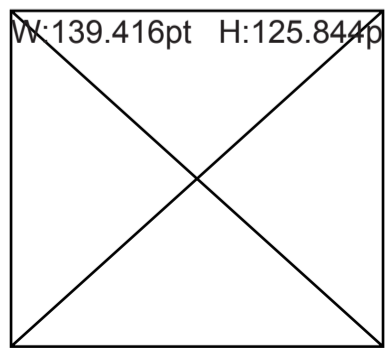
PETRA DE KONING

Frankrijk: gaat de rente weer dalen?

Dankzij alle aandacht voor de machtswissel in buurland Italië lijken de financiële markten Frankrijk even uit het oog verloren te hebben. Maar de fout van kredietbeoordelaar S&P, die donderdag tegen enkele klanten per abuis zei dat de Franse kredietwaardigheid naar beneden was bijgesteld, toont aan dat de spanning rond de tweede EU-economie niet is verdwenen. De rente steeg meteen en ook na het mea culpa van S&P is de rust nog niet terug. Analisten vragen zich af of de bezuinigingen die de regering-Fillon vorige week

aankondigde, wel voldoende zijn om de begroting op orde te krijgen. Het wordt vandaag spannend of de rente op Franse staatsobligaties daalt tot het niveau van donderdag. De fout van S&P gaf minister van Financiën Baroin wel de gelegenheid om te fulmineren tegen de onverantwoordelijkheid van kredietbeoordelaars en speculanten. De Franse eurocommissaris voor Financiële Diensten ziet zich gesterkt in zijn voorstellen om de ratingbureaus aan strengere regels te onderwerpen.

DIRK VANDENBERGHE

Advertentie

nrc lux
de muziekkeuze van
Janine Jansen
Carte Blanche

9 cd + 1 bonus-cd
34,95
EXCLUSIEF BIJ NRC
nrcflux.nl/janine

Inhoud 36 pagina's

Binnenland 6-8 Buitenland 9-11 Het Grote Verhaal 12-13
Opinie 14-15 Familieberichten 26 Wetenschap 16 Cultuur 17-19 Sport 21-27
Economie 28-29 Beurs 30-31 Media 32-35

12°C Aanhoudend zonnig

Morgenochtend op veel plaatsen mistig, later op de dag zon. Het wordt 9 tot 12 graden. Vooruitzichten voor woensdag tot en met zaterdag: aanhoudend zonnig en droog. Lichte nachtvorst. **Weeroverzicht: pagina 35**

Lees NRC HANDELSBLAD

Bespaar tot **49%**

Ga naar nrc.nl/abo

